

2024-07-23, rev 2024-00-18
MN-2024-00030

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till: s.sl@regeringskansliet.se

Sundsvalls kommuns yttrande över remiss Effektivare tillsyn över apotek, bättre skydd vid patientskador samt översyn av handel med receptfria läkemedel, SOU 2023:101

S2024/000707

Miljönämnden, Sundsvalls kommun, avgränsar yttrandet till att endast omfatta översynen av handel med receptfria läkemedel eftersom miljönämndens ansvarsområde endast omfattar den delen.

Sammanfattande synpunkter

Miljönämnden, Sundsvalls kommun:

- Avstyrker förslaget om tillståndsplikt för handel med receptfria läkemedel. Miljönämnden anser att det finns risk att små försäljningsställen, framförallt i glesbygd, kommer att avsluta alternativt ej ansöka om försäljning av receptfria läkemedel, om tillståndsplikt införs med tillkommande kostnader.
- Tillstyrker förslaget om att kommunerna ska få rätt att besluta om de förelägganden och förbud som behövs för lagefterlevnad, inklusive att förena besluten med vite.
- Tillstyrker förslaget om läkemedelsverket ska få meddela ytterligare föreskrifter som behövs för att skydda människors och djurs liv eller hälsa samt för miljön.

Utvecklade synpunkter

Förslag om att införa tillståndsplikt för receptfria läkemedel

Miljönämnden arbetar för att Sundsvall ska vara en bra plats för människors hälsa och miljö samtidigt som vi vill förenkla för företag. Miljönämnden menar att tillståndsplikt för handel med receptfria läkemedel snarare riskerar att motverka den målsättningen.

Miljönämnden befarar att tillståndsplikt kommer att minska antalet försäljningsställen vilket gör det svårare för medborgarna att få tillgång till receptfria läkemedel för att sköta sin hälsa. Utredningen hävdar på sidan 238, andra stycket, att tillståndsplikt behövs med hänsyn till folkhälsan. Miljönämnden hävdar snarare det motsatta. Förvisso kan några oseriösa försäljningsställen försvinna men å andra sidan är redan receptfria läkemedel noga kontrollerade utifrån hälsorisk för att just få säljas receptfritt.

Utredningen gör några jämförelser med andra områden, såsom införandet av tillståndsplikt för tobaksförsäljning, e-cigarettor och folköl. Man för också ett resonemang om olika områdens problem med illegalhandel och ekonomisk brottslighet. Inom livsmedelsområdet finns endast en registreringsplikt. Vem som helst kan sälja livsmedel enbart genom att registrera sig. Livsmedel och receptfria läkemedel skiljer sig åt i många avseenden men livsmedel utgör väldigt mycket större volymer, utsätter fler människor för risker, är föremål för mer fusk och brottslighet. Miljönämnden anser att det fungerar väl utan tillståndsplikt och menar därför att det ger stöd för att inte införa tillståndsplikt för receptfria läkemedel. Dagens anmälningsplikt fungerar tillräckligt väl.

Kommuner föreslås ges rätt att besluta om förelägganden och förbud

Trots att kommuner tillförs allt fler arbetsuppgifter och ansvarsområden är miljönämnden positiv till de föreslagna utökade befogenheterna. Kommuner har redan ansvar för tillsynen över receptfria läkemedel. Idag har vi tillsynsansvar utan att ha tillgång till hela verktyglådan vilket upplevs frustrerande. Att upptäcka fel och brister men inte kunna löpa linan ut med beslut som leder till rättelse är inte tillfredsställande. Motivationen att arbeta med denna tillsyn är därför låg och gör att den riskerar att bli eftersatt. Miljönämnden är därför positiv till förslaget om att kommuner ges rätt att besluta om förelägganden och förbud.

Av utredningen framgår att kontrollköp inte får utgöra grund för förelägganden eller förbud. Miljönämnden önskar en förklaring till

varför det är så. Kan anonyma inköp utgöra grund för förelägganden och förbud?

Miljönämnden är positiv till att det införs krav på att kommunerna ska upprätta en tillsynsplan och att denna ska följas upp. Det bidrar till systematik och säkerställer likvärdighet av tillsynen.

Förslag om föreskrifter för att skydda människors och djurs liv eller hälsa samt för miljön

Miljönämnden stödjer förslaget om att det införs kriterier om exempelvis miljöskadlighet för att få sälja läkemedel receptfritt. Det är viktigt för att bidra till nationella och globala miljömål.

Miljönämndens ordförande, Sundsvalls kommun
Kjell Bergkvist (C)

Sundsvalls kommun

Postadress: 851 85 Sundsvall. Besöksadress: Norrmalmsgatan 4.
Telefonväxel 060-19 10 00. www.sundsvall.se

§ 61 Yttrande över remiss - Effektivare tillsyn över apotek, bättre skydd vid patientskador samt översyn av handel med receptfria läkemedel (SOU 2023:101)

(MN-2024-00030-2)

Beslut

Miljönämnden beslutar

att godkänna yttrandet till socialdepartementet, daterat 2024-07-23, och skicka det till departementet,

att göra ett tillägg i yttrandet till socialdepartementet och påtala risken för att små försäljningsställen i framför allt glesbygd kommer att avsluta alternativt ej ansöka om sin försäljning av receptfria läkemedel om tillståndsplikt införs med tillkommande kostnader.

Ärendet

Miljönämnden yttrar sig över remissen ”Effektivare tillsyn över apotek, bättre skydd vid patientskador samt översyn av handel med receptfria läkemedel (SOU 2023:101)”.

Beslutsgång

Ordförande yrkar på ett tillägg till arbetsutskottets förslag:

”att göra ett tillägg i yttrandet till socialdepartementet och påtala risken för att små försäljningsställen i framför allt glesbygd kommer att avsluta alternativt ej ansöka om sin försäljning av receptfria läkemedel om tillståndsplikt införs med tillkommande kostnader.”

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut, nämligen arbetsutskottets förslag med tilläggsyrkandet och finner att det därför blir miljönämndens beslut.

Beslutsunderlag

- Protokollsutdrag Miljönämndens arbetsutskott - 2024-09-09 - § 39 Yttrande över remiss - Effektivare tillsyn över apotek, bättre skydd vid patientskador samt översyn av handel med receptfria läkemedel (SOU 2023:101)

- Tjänsteskrivelse - MN-2024-00030-2 - Yttrande över remiss - Effektivare tillsyn över apotek, bättre skydd vid patientskador samt översyn av handel med receptfria läkemedel (SOU 2023:101)
 - Bilaga Yttrande Sundsvalls kommun receptfria läkemedel
 - Bilaga Remissmissiv Remiss av Effektivare tillsyn över apotek, bättre skydd vid patientskador samt översyn av handel med receptfria läkemedel.pdf
 - Bilaga SOU 2023_101_PDF-A_webb.pdf
-